

Deguna elpošanas funkcija un simetrija pacientiem ar vienpusēju caurejošu lūpas, alveolārā izauguma un aukslēju šķeltņi

Ieva Bāgante¹, Inta Zepa², Ilze Akota¹

Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

¹ Mutes, sejas un žokļu ķirurģijas katedra,

² Ortodontijas katedra

Ievads. Vienpusēja lūpas, alveolārā izauguma un aukslēju šķeltne (UCLP) ir iedzimta patoloģija, kuras gadījumā vienmēr novēro izteiktu deguna deformāciju.

Deguna deformācijas korekcija UCLP gadījumā ir komplicēta, jo nav vienotas pieejas par šādu deguna deformāciju korekcijas laiku un metodiku, lai panāktu gan labu funkcionālu, gan estētisku rezultātu.

Darba mērķis. Novērtēt deguna elpošanas funkciju ar rinomanometru un deguna simetriju trīsdimensiju fotoattēlos (3dMD) pacientiem ar UCLP pēc rekonstruktīvām operācijām.

Materiāls un metodes. Šķērsriezuma pētījumā tika veikta datu analīze pacientiem ar caurejošu nesindromisku UCLP, kuri dzimuši no 1994. līdz 2004. gadam un kuriem veikta ķirurģiska ārstēšana, tajā skaitā sekundāra rinoplastika Lūpu, aukslēju un sejas šķeltņu centrā.

No 35 pacientiem 26 atnāca uz kontroli, pacientu vidējais vecums bija 14 gadi (no 10 līdz 18 gadiem). Tika veikta priekšēja rinomanometrija vismaz 6 mēnešus pēc operācijas (bez un ar dekongestantu pēc vispārējiem standartiem). Trīsdimensiju fotoattēlos tika atlikti 25 antropometriski anatomiski punkti un izmērīti 18 attālumi, lai salīdzinātu lūpas un deguna simetriju.

Datu statistiskai apstrādei tika izmantots *paired t*-tests, *Kruskal-Wallis* tests un ANOVA ar statistiskās ticamības robežu $p < 0,05$.

Rezultāti. Vidējā deguna elpošanas plūsma bērniem ar UCLP caur veselo pusi bija 316,5 cm³/s, caur šķeltnes pusi – 159,2 cm³/s pie 150 Pa pēc dekongestanta lietošanas, atšķirība bija statistiski ticama. Salīdzinot lūpas sārtauma daļu, lūpu loku, baltās lūpas garumu, nāsu augstumu un nāsu platumu šķeltnes un nešķeltnes pusē, mērījumu atšķirība nebija statistiski ticama.

Mērījumu atšķirība šķeltnes un nešķeltnes pusē deguna spārnu garumam un attālumam no deguna saknes līdz spārnu pamatnei bija ar statistiski ticamu atšķirību.

Secinājumi. Pacientiem ar UCLP pēc sekundāras rinoplastikas elpošanas plūsma caur veselo pusi bija labāka nekā caur šķeltnes pusi. Lūpas un deguna anatomiskā forma un simetrija pēc rekonstruktīvām UCLP operācijām bija atjaunota.

Saistības starp UCLP pacientu pēcoperācijas deguna simetriju un elpošanas funkciju nav, bet elpošanas funkcija ir atkarīga no kopējā deguna platuma un garuma.